

N:o 80.

Kungl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen med förslag till förordning angående tillverkning och beskattning af malt-drycker; gifven Stockholms slott den 8 mars 1907.

Under åberopande af bilagda utdrag af statsrådsprotokollet öfver finansärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t föreslå Riksdagen att antaga härvid fogadt förslag till förordning angående tillverkning och beskattning af maltdrycker.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kungl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

Under Hans Maj:ts
Min allernådigste Konungs och Herres sjukdom:

GUSTAF.

Carl Swartz.

Förslag

till

Förordning angående tillverkning och beskattning af maltdrycker.

I KAP.

Om skattens beräkning, erläggande och återbärande samt allmänna bestämmelser.

1 §.

1. Den, som vill idka tillverkning af maltdrycker till afsalu, skall, utöfver hvad författningarna i allmänhet föreskrifva såsom villkor för rätt att utöfva näring, vara underkastad de föreskrifter, som beträffande sådan tillverkning i denna förordning finnas stadgade.

2. Hembrygd af maltdrycker för eget behof, men ej till afsalu, må, utan hinder af föreskrifterna i denna förordning, företagas af en-hvar, som icke idkar värdshusrörelse eller handel med maltdrycker eller tillverkning af sådana drycker till afsalu.

3. Denna förordning äger icke tillämpning å sådan tillverkning af maltinfusioner och maltextrakt, som äger rum å apotek för medicinskt ändamål. För eljest bedrifven dylik tillverkning må Kungl. Maj:t med-gifva de undantag från kontrollföreskrifterna i denna förordning, som i särskildt fall pröfvas nödiga.

2 §.

1. För malt, som i bryggeri användes vid tillverkning af malt-dryck, skall med det i nästa mom. medgifna undantag erläggas skatt med tolf öre för hvarje kilogram, dock att för hvarje bryggeri skatten för de första under tillverkningsåret afverkade femtiotusen kilogrammen

malt utgår med fyra öre för kilogram, för de nästa femtiotusen kilogrammen med sju öre för kilogram och för de nästa femtiotusen kilogrammen med tio öre för kilogram.

2. Frihet från skatt åtnjutes vid bryggeri, där, på grund af tillståndsbevis, endast svagdricka tillverkas.

3 §.

1. I denna förordning förstås med *svagdricka* hvarje maltdryck, som ej innehåller mer än två och en fjärdedels volymprocent alkohol och är inbryggd med en stamvört, hvilkens extrakthalt icke öfverstiger sex procent;

skattefritt bryggeri hvarje bryggeri, där, på grund af tillståndsbevis, endast svagdricka må tillverkas;

skattepliktigt bryggeri hvarje annat bryggeri, där, på grund af tillståndsbevis, maltdrycker må tillverkas, samt

tillverkare den person, hvilken såsom ägare, innehafvare, verkställande direktör, disponent eller i annan egenskap har högsta inseendet öfver bryggeriets skötsel.

2. Tillverkningsår räknas från och med den 1 oktober till och med den 30 september.

4 §.

1. I skattepliktigt bryggeri må för tillverkning af maltdrycker användas endast torkadt, rostadt eller brändt kornmalt, humle, jäst och vatten, samt, under de villkor Kungl. Maj:t föreskrifver, sockerkulör.

Kungl. Maj:t äger att för visst bryggeri medgifva, att under föreskrifna villkor socker eller dextros må i lagerkällaren användas såsom tillsats till porter.

2. Maltet skall krossas å en i bryggeriet uppställd malkross, så förbunden med en själfregistrerande, justerad våg, att maltets krossning ej kan äga rum, utan att detsamma först genomgått vågen.

3. Det skattepliktiga maltets vikt beräknas efter vågens anvisning, men märkes å vågen fel, skall kontrollör uppväga maltet å annan justerad våg; ägande öfverkontrollör bestämma efter hvilken grund maltafverknigen skall beräknas från den tidpunkt, då kontrollören sist afläste vågen, innan felet märktes.

5 §.

Skatt skall erläggas för minst etthundrafemtio kilogram malt i medeltal för hvarje helgfritt dygn af den tid, under hvilken maltkrossning på grund af tillståndsbevis må äga rum.

6 §.

1. Tillverkare skall med det undantag, som i 4 mom. sägs, till vederbörande landtränteri eller, hvad Stockholms stad angår, till öfverståthållareämbetet senast å åttonde dagen i hvarje månad förskottsvis inbetala skatt för den vikt malt, som enligt den i 13 § föreskrifna anmälan kommer att under månaden krossas.

2. Har under någon kalendermånad krossats malt till högre vikt än den, för hvilken skatt förskottsvis erlagts, åligger tillverkaren att inom åtta dagar efter månadens utgång inbetala skatten för det öfverskjutande beloppet; men har under någon kalendermånad krossats malt till lägre vikt än den, för hvilken skatt förskottsvis erlagts, må öfverskottet af skatt tillgodoräknas tillverkaren vid inbetalning af skatt för påföljande månad.

3. Visar sig, då det i 13 § omnämnda tillståndsbevis upphör att gälla, att tillverkare inbetalt skatt för mera malt än som krossats, äger han återbekomma skillnaden.

4. Tillverkare, som i anmälan förklarar sig önska erhålla anstånd med skattens erläggande och för densamma ställer sådan säkerhet, som i 13 § 2 mom. sägs, skall inom två månader efter utgången af hvarje kvartal inbetala skatten för det under kvartalet uppvägda maltet; och skall vid betalningen för det sista kvartalet, under hvilket maltkrossning enligt samma tillståndsbevis ägt rum, jämväl erläggas hvad som kan brista i den uti nästföregående § stadgade minsta skatt.

5. Betalas ej skatten inom föreskrifven tid, skall Kungl. Maj:ts befallningshafvande återkalla tillståndsbeviset, i hvad det innefattar rätt till maltkrossning, och låta utmäta skatten.

6. När tillståndsbevis återkallas, skall det upphöra att gälla med den dag, då beslut om återkallandet delgifves tillverkaren eller hans ombud.

7 §.

Om uppvägt malt eller däraf beredd produkt, innan den lämnat lagerfaten, så väsentligen skadats, att maltet eller produkten ej kan

för afsedt ändamål användas, må eftergift af skatten äga rum. Till Kungl. Maj:t ställd ansökan härom, åtföljd af handlingar, innefattande erforderlig utredning rörande förhållandet, ingifves till Kungl. Maj:ts befallningshafvande, som, efter öfverkontrollörens hörande, till Kungl. Maj:t insänder handlingarna i ärendet jämte eget yttrande.

8 §.

Om maltdryck från skattepliktigt bryggeri utföres ur riket, åtnjutes under de villkor, hvilka af Kungl. Maj:t särskildt stadgas, för den vikt malt, som tillverkaren kan styrka hafva åtgått för den utförda maltdryckens tillverkning, restitution af skatt, beräknad efter den skattesats, som vid tiden för utförseln tillämpas vid bryggeriet.

9 §.

1. Öfverinseendet öfver bryggerikontrollen i riket utöfvas af kontroll- och justeringsstyrelsen.

2. Enligt de närmare föreskrifter, som innehållas i den ordningsstadga för bryggerierna i riket, hvilken utfärdas af Kungl. Maj:t, utöfvas bryggerikontrollen af öfverkontrollörer, kontrollörer och tillsyningsmän.

3. Öfverkontrollörer förordnas af Kungl. Maj:t.

4. Kontroll- och justeringsstyrelsen bestämmer tjänstgöringsdistrikt för öfverkontrollörer och kontrollörer, skolande såväl öfverkontrollör som kontrollör utöfva tillsyn äfven öfver de brännvinsbrännerier, som äro belägna inom tjänstgöringsdistriktet.

5. Kontrollörer till det antal, som bestämmes af kontroll- och justeringsstyrelsen, utses af Kungl. Maj:ts befallningshafvande, efter förslag af vederbörande öfverkontrollör.

6. Tillsyningsmän att utöfva tillsyn å skattefritt bryggeri förordnas, där så pröfvas nödigt, af kontroll- och justeringsstyrelsen.

7. Kontroll- och justeringsstyrelsen må förordna kontrollör att biträda öfverkontrollör vid dennes expeditionsgöromål.

10 §.

Tillverkare vare skyldig hålla sina handelsböcker med tillhörande verifikationer tillgängliga för vederbörande öfverkontrollör, då denne önskar däraf taga del.

11 §.

Tillverkare ställe sig till efterrättelse hvad ordningsstadgan för bryggerierna innehåller om tillverkares åliggande samt de föreskrifter, kontroll- och justeringsstyrelsen eller vederbörande kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller nämnda ordningsstadga meddelar.

12 §.

Därest tillverkare ej åtnöjes med af öfverkontrollör vid tillämpningen af denna förordning meddelad föreskrift eller vidtagen åtgärd, äge han att hos kontroll- och justeringsstyrelsen däri söka ändring.

II KAP.

Om tillverkning af maltdrycker i skattepliktigt bryggeri.

13 §.

1. Då skattepliktigt bryggeri skall sättas i gång eller vid börjeln af ett tillverkningsår fortfarande vara i verksamhet, åligge det tillverkaren att minst tio dagar förr, än malkrossning må företagas, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifva skriftlig anmälan med uppgift om:

a) bryggeriets namn, det ställe, där bryggeriet är beläget, samt tillverkarens postadress.

b) den tidrymd, ej öfverstigande helt tillverkningsår, för hvilken han önskar erhålla tillstånd till malkrossning,

c) den vikt malt, han beräknar i medeltal skola komma att krossas för hvarje helgfritt dygn under den tid, för hvilken anmälan göres, samt

d) det ombud, som i hans frånvaro skall företräda honom inför kontrolltjänsteman;

hvarjämte, därest bryggeriet ej står under tillsyn af kontrollör, då anmälan göres, vid densamma skall fogas intyg af vederbörande öfverkontrollör, att anordningarna inom bryggeriet icke strida mot denna förordnings eller ordningsstadgans föreskrifter.

2. Samtidigt med denna anmälan skall tillverkaren hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande aflämna ränterikvittens å inbetald skatt för en månad, eller, om han begär anstånd med skattens erläggande, hos Kungl. Maj:ts befallningshafvande ställa säkerhet för det högsta belopp, hvartill skatten efter den uppgifna medelafverkningen för sex månader kan komma att uppgå, dock alltid för minst niohundra kronor.

3. Ingifves behörig ränterikvittens eller varder säkerheten, där sådan ställes, af Kungl. Maj:ts befallningshafvande godkänd, och finnes eljest ej hinder för rörelsens utöfvande, meddele Kungl. Maj:ts befallningshafvande tillståndsbevis för malkrossnings företagande och tillverkning af maldrycker utaf det malt, som på grund af tillståndsbeviset krossas.

4. Har under någon kalendermånad vikten af det krossade maltet i medeltal för hvarje helgfritt dygn uppgått till mer än en femtedel utöfver hvad i anmälan uppgifvits, skall tillverkare, som åtnjuter anstånd med skattens erläggande, såvida hans tillståndsbevis varit gällande för mer än hälften af ifrågavarande månad, inom fjorton dagar efter månadens slut ställa säkerhet för den skatt, som svarar mot den tillökade medelafverkningen för sex månader, vid äfventyr att tillståndsbeviset, i hvad det innefattar rätt till malkrossning, återkallas.

5. När anmälan afser kortare tid än sex månader, varde säkerheten därefter jämkad; dock skall säkerhet ställas för minst etthundra-femtio kronor.

6. Förfaller den ställda säkerheten, utan att tillverkaren dessförrinnan ställt ny, af Kungl. Maj:ts befallningshafvande godkänd säkerhet, skall tillståndsbeviset, i hvad det innefattar rätt till malkrossning, återkallas.

14 §.

Har skattepliktigt bryggeri genom olyckshändelse så väsentligen skadats, att tillverkningen måste upphöra, eller vill tillverkare af annan anledning avsluta malkrossningen tidigare, än i tillståndsbeviset är utsatt, skall han skriftligen anmäla sådant för kontrollören, i senare fallet minst tre dagar före den, å hvilken sista malkrossningen är afsedd att äga rum; och åligger det kontrollören att härom lämna tillverkaren bevis samt ofördröjligen underrätta Kungl. Maj:ts befallningshafvande och öfverkontrollören. När sådan anmälan skett, må malkrossning ej utan nytt tillståndsbevis äga rum efter den tid, då enligt anmälan densamma skolat afslutas.

15 §.

1. Om malkrossning ej företages inom tre dygn efter det, då enligt tillståndsbevis densamma må taga sin början, eller varit inställd antingen under mer än tre dygn omedelbart före den tid, när tillståndsbeviset upphör att gälla, eller eljest, utan sådan anmälan, som i 14 § omförmäles, under tio eller flera på hvarandra följande dygn, åligger det tillverkaren att för hela den tid, malkrossning sålunda icke ägt rum, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande inbetala det på bryggeriet belöpande kontrollörsarfvodet, hvilket Kungl. Maj:ts befallningshafvande eljest låter hos honom utmäta.

2. Vid beräkning af tiden för de i 1 mom. omförmälda uppehåll i malkrossning iakttages, att, såsom malkrossning icke må anses krossning af endast brändt malt och ej heller, när krossning af det för en brygd erforderliga maltet verkställes under två eller flere dagar, mer än den krossning, som företages å den sista af dessa dagar.

III KAP.

Om kontrollen vid skattepliktigt bryggeri.

16 §.

1. Tillverkare skall, innan anmälan för skattepliktigt bryggeri första gången göres, låta i två exemplar upprätta och till öfverkontrollören öfverlämna fullständig planritning och beskrifning öfver bryggeriet och samtliga därtill hörande lägenheter med tydligt angifvande af hvars och ens ändamål. Ett exemplar af ritning och beskrifning förvaras vid bryggeriet och det andra insändes af öfverkontrollören till kontroll- och justeringsstyrelsen.

2. När i anseende till vidtagna förändringar inom bryggeri kontroll- och justeringsstyrelsen anser ritningen öfver detsamma icke vidare användbar, åligger det tillverkaren att anskaffa ny ritning och beskrifning, äfvenledes i två exemplar.

17 §.

1. Byggnader, lägenheter, bryggredskap eller jäskar, som icke blifvit upptagna i den uti 16 § omnämnda beskrifning eller som där

upptagits, men sedermera ändrats, må icke vid tillverkning af malt-drycker användas utan att hafva blifvit af öfverkontrollören skriftligen godkända.

2. Ej må maltkross eller själfregistrerande våg ändras eller ny sådan redskap i bryggeri insättas, innan öfverkontrollören skriftligen gifvit sitt samtycke till åtgärden.

18 §.

1. Tillverkare är skyldig att på egen bekostnad anskaffa och i behörigt skick underhålla i 4 § omnämnda maltkross och själfregistrerande våg.

2. Kan den med vågen förbundna maltkrossen af någon anledning ej användas, skall kontrollören närvara vid maltets krossning.

3. Utom förenämnda maltkross må icke i bryggeri eller tillhörande lägenheter finnas någon till krossning af malt användbar redskap, med mindre den ställes under kronans lås eller försegling.

19 §.

Omältad spannmål må icke inom skattepliktigt bryggeri finnas annorstädes än i de förvaringsrum, hvilka i beskrifningen öfver bryggeriet uppgifvas såsom för sådan spannmål afsedda.

20 §.

Okrossadt malt må icke finnas inom de lägenheter, där mäsckar och vörtpanna äro uppställda.

Ej må på en gång krossas större mängd torkadt malt, än som erfordras till näst påföljande brygd; rostadt och brändt malt må däremot krossas till större mängd under villkor, att hvad däraf ej begagnas vid näst påföljande brygd förvaras under kronans lås.

Krossadt malt må ej införas i skattepliktigt bryggeri och ej heller därifrån utföras.

I skattepliktigt bryggeri må med det i 4 § 1 mom. omnämnda undantag icke finnas stärkelse, socker, sackarin eller annat, som kan vid tillverkning af maltdryck användas i stället för malt; dock må vid bryggeri, där tillverkning af läskedrycker bedrifves, det för denna tillverkning behöfliga socker förvaras i bryggeriet under de villkor, som Kungl. Maj:t föreskrifver.

Hvad i denna § sägs om bryggeri gälle ock om samtliga de lägenheter, som å den i 16 § föreskrifna planritning och beskrifning upptagits såsom hörande till bryggeriet.

21 §.

I skattepliktigt bryggeri skall på tillverkarens ansvar och med användande af blanketter, som kontroll- och justeringsstyrelsen låter tillhandahålla, i enlighet med samma styrelses föreskrifter föras en bryggjournal, hvilken i bryggeriet städse skall vara för kontrolltjänsteman tillgänglig.

22 §.

Justerad våg med justerade vikter, annan redskap och det arbetsbiträde, som fordras för direkt uppvägning af malt och uppmätning af kärl med flera kontrollåtgärder, äfvensom malt för justering af den själfregistrerande vågen ställe tillverkare utan ersättning till kontrolltjänstemans förfogande.

23 §.

Från skattepliktigt bryggeri må svagdricka, därest det ej af köpare afhämtas i öppna kärl, endast utlämnas på kärl, som äro stämplade med såväl bryggeriets namn som ordet »svagdricka». I stället för bryggeriets namn må dock användas en af vederbörande öfverkontrollör godkänd, såsom ursprungsbeteckning lämplig förkortning däraf eller ock bryggeriets inregistrerade varumärke.

Beträffande buteljer må denna stämpling ske å korken eller proppen. På sålunda stämplade kärl må inga andra maltdrycker utlämnas.

24 §.

Kontrolltjänsteman skall, när helst han det fordrar, äga tillträde till de lägenheter i skattepliktigt bryggeri, där malkross, mäsckar, vörtpanna och kylredskap äro uppställda. Därjämte skola bryggeriets öfriga lägenheter, som äro upptagna i den uti 16 § omnämnda beskrifning, vara för kontrolltjänsteman tillgängliga mellan klockan sex förmiddagen och klockan sju eftermiddagen, så ock å annan tid, när arbete inom bryggeriet pågår.

25 §.

1. Öfverkontrollör, som är inkallad i tjänstgöring, erhåller dels arfvode, beräknadt efter 4,000 kronor om året, dels ock under tjänstgöringstiden ersättning för rese- och expeditionskostnader med 250 kronor i månaden; Kungl. Maj:t dock obetaget att i särskilda fall bestämma lägre arfvode eller ersättning.

Enahanda ersättning tillkommer jämväl vikarie, som kan varda förordnad för öfverkontrollör.

2. Kontrollör erhåller under tjänstgöringstiden af staten dag-arfvode, som af kontroll- och justeringsstyrelsen bestämmes; dock må detta arfvode ej utgå med högre belopp än tre kronor för tillsyn å ett skattepliktigt bryggeri och med högst en krona för hvarje ytterligare bryggeri, öfver hvilket han har tillsyn.

3. Om ersättning åt kontrollör, som samtidigt utöfvar tillsyn öfver brännvinsbränneri och bryggeri, stadgas i förordningen angående tillverkning af brännvin.

4. Därest å landsbygden på grund af lokala förhållanden sådant erfordras, vare tillverkare på öfverkontrollörens tillsägelse skyldig att tillhandahålla kontrollören lämplig kost samt ett möbleradt, eldadt och städadt boningsrum å plats, som af öfverkontrollören godkännes, ägande tillverkaren att af staten erhålla ersättning härför med två kronor om dagen.

5. Kontrollör, som blifvit förordnad att biträda öfverkontrollör vid dennes expeditionsgöromål, erhåller af statsmedel ersättning med högst två kronor om dagen.

6. Då kontrollör för fyra eller flera på hvarandra följande brygder måste enligt de i denna förordning meddelade föreskrifter uppväga maltet eller närvara vid dess krossning, ersätte tillverkaren honom där- för med två kronor för hvarje brygd utöfver de tre första.

IV KAP.

Om tillverkning af svagdricka i skattefritt bryggeri.

26 §.

1. Då skattefritt bryggeri skall sättas i gång eller vid början af ett tillverkningsår fortfarande vara i verksamhet, åligge det tillverkaren

att minst tio dagar förr, än vörtkokning må taga sin början, till Kungl. Maj:ts befallningshafvande ingifva skriftlig anmälan med uppgift om:

a) bryggeriets namn, det ställe, där bryggeriet är beläget, samt tillverkarens postadress,

b) den tidrymd af tillverkningsåret, under hvilken tillverkningen skall bedrifvas, samt

c) det ombud, som i tillverkarens frånvaro skall företräda honom inför kontrolltjänsteman,

hvar efter Kungl. Maj:ts befallningshafvande, där hinder ej möter, meddelar tillståndsbevis för tillverkningens utöfvande.

2. Tillståndsbevis, hvarom i 1 mom. sägs, må ej meddelas för tillverkning i bryggeri, där förut under tillverkningsåret bedrifvits skattepliktig tillverkning af maltdrycker, ej heller åt den, som erhållit tillstånd till försäljning af vin eller öl.

27 §.

I skattefritt bryggeri eller därtill hörande lägenheter må ej införas eller förvaras andra maltdrycker än svagdricka.

28 §.

1. Vid tillverkning af svagdricka i skattefritt bryggeri må vörten, då jästen tillsättes, icke äga högre extrakthalt än sex procent.

2. I skattefritt bryggeri må vid tillverkning af svagdricka ej användas sackarin eller liknande sötämne och må dylikt ej finnas i bryggeriet eller därtill hörande lägenheter.

3. Vört må icke beredas för annat ändamål än tillverkning af svagdricka i bryggeriet.

29 §.

I skattefritt bryggeri skall på tillverkarens ansvar och med användande af blanketter, som kontroll- och justeringsstyrelsen låter tillhandahålla, i enlighet med samma styrelses föreskrifter föras en bryggjournal, som städse skall vara för kontrolltjänsteman tillgänglig.

30 §.

Redskap och biträde, som erfordras för uppmätning af vört, svagdricka och kärl samt för undersökning af vörtens extrakthalt, ställe tillverkaren utan ersättning till kontrolltjänstemans förfogande.

31 §.

Från skattefritt bryggeri må svagdricka, därest det ej af köpare afhämtas i öppna kärl, endast utlämnas på kärl, som äro stämplade med såväl bryggeriets namn som ordet »svagdricka». I stället för bryggeriets namn må dock användas en af vederbörande öfverkontrollör godkänd, såsom ursprungsbeteckning lämplig förkortning därpå eller ock bryggeriets inregistrerade varumärke.

Beträffande buteljer må denna stämpling ske å korken eller proppen.

32 §.

1. Före den femtonde dagen i månaden efter utgången af hvarje kvartal skall tillverkaren till Kungl. Maj:ts befallningshafvande aflämna ett af vederbörande kontrolltjänsteman bestyrkt utdrag af bryggjournalen, upptagande vikten af det malt, som under kvartalet afverkats, och samtidigt härmed såsom bidrag till kostnaden för kontroll vid bryggeriet inbetala ett belopp, motsvarande trettio öre för hvarje helgfritt dygn af den tid, hvarunder tillståndsbevis vid bryggeriet under kvartalet varit gällande. Uppgår maltafverkningen under omförmälda tid i medeltal till mera än sextio kilogram malt för hvarje helgfritt dygn, skall tillverkaren dessutom erlägga ett halft öre för hvarje kilogram af den maltmängd, hvarmed afverkningen öfverstiger en efter sextio kilogram om dygnet beräknad afverkning.

2. Inbetalas icke de i 1 mom. nämnda afgifter i behörig tid, skall Kungl. Maj:ts befallningshafvande återkalla tillståndsbeviset och låta utmäta afgifterna.

33 §.

Kontrolltjänsteman skall äga tillträde till skattefritt bryggeri mellan klockan sex förmiddagen och klockan sju eftermiddagen, så ock å annan tid, när arbete där pågår.

34 §.

Vill tillverkare avsluta tillverkningen före utgången af den tid, för hvilken tillståndsbevis utfärdats, skall han skriftligen anmäla sådant för tillsyningsmannen med uppgift om dagen, då tillverkningen kommer

att afslutas; och åligger det tillsyningsmannen att härom lämna tillverkaren bevis samt ofördröjligen underrätta Kungl. Maj:ts befallningshafvande och öfverkontrollören. Finnes ej tillsyningsman anställd vid bryggeriet, skall tillverkaren göra anmälan hos öfverkontrollören, som därom underrättar Kungl. Maj:ts befallningshafvande.

När sådan anmälan skett, må tillverkning ej utan nytt tillståndsbevis äga rum efter den tid, då enligt anmälan densamma skolat afslutas.

35 §.

Tillsyningsman vid skattefritt bryggeri, som ej samtidigt tjänstgör såsom kontrollör, erhåller af statsmedel den ersättning, som af kontroll- och justeringsstyrelsen bestämmes; dock må denna ersättning ej utan Kungl. Maj:ts tillstånd utgå med högre belopp än tjugu kronor i månaden för hvarje bryggeri.

V KAP.

Om ansvar för öfverträdelse af förordningens föreskrifter.

36 §.

1. Den, som utan vare sig behörighet efter 1 § 2 eller 3 mom. eller erhållet tillstånd tillverkar maltdryck, skall, där tillverkningen skett i allenast ringa omfattning, straffas med böter från och med tio till och med tvåhundra kronor.

2. Den, som bedrifver i 1 mom. omnämnd olaglig tillverkning yrkesmässigt eller eljest i större omfattning än i nämnda mom. afses, straffes med böter från och med etthundra till och med tvåtusen kronor eller med fängelse från och med en till och med sex månader samt gälde skatt för det afverkade maltet, dock för minst fyratusen femhundra kilogram. Därest omständigheterna gifva vid handen, att mera malt än fyratusen femhundra kilogram afverkats, skall i saknad af erforderlig utredning om antalet brygder och inmäskningens storlek antagas, att för hvarje dygn af den tid, hvarunder den olagliga afverkningen pågått, verkställts en brygd och att det därunder inmäskade maltets mängd i okrossadt tillstånd uppgått till hälften af mäskkarsrymden samt att en hektoliter okrossadt malt väger femtiotvå kilogram.

37 §.

Skulle den, som på grund af medgifvande i 1 § 2 mom. för eget behof tillverkat maldryck, sälja något af hvad han sålunda tillverkat, skall han, där han icke härigenom gjort sig förfallen till ansvar enligt gällande bestämmelser rörande försäljning af maldrycker, böta från och med fem till och med tvåhundra kronor.

38 §.

Den, som i *skattepliktigt bryggeri* i syfte att undandraga statsverket skatt

använder ej medgifna råämnen eller malt, som icke blifvit i föreskrifven ordning vägd, eller gör åverkan å själfregistrerande våg,

eller använder själfregistrerande våg, sedan skada å densamma veterligen uppkommit,

eller oloffigen bryter försegling eller öppnar eller borttager lås, som kontrolltjänsteman åsatt,

eller eljest svikligen förfar, straffes med böter från och med femhundra till och med femtusen kronor eller dömes till fängelse från och med en månad till och med ett år; dock må, där omständigheterna äro synnerligen försvårade, dömas till straffarbete från och med två månader till och med två år.

Den sakfällde gälde ock den skatt, han undandragit statsverket.

39 §.

Den, som i *skattepliktigt bryggeri* utan tillstånd ändrar godkänd eller insätter ny malkross eller våg, eller begagnar ändrad eller nyinsatt malkross eller våg, som ännu icke godkänts,

eller öfverträder föreskrift i 18 § 3 mom., 19 § eller 20 §, eller underlåter att ordentligt föra den bryggjournal, som föreskrifves i 21 §,

eller vägrar vederbörande kontrolltjänsteman tillgång till bryggjournalen eller till ritning eller beskrifning öfver bryggeriet, eller underlåter att ställa sig till efterrättelse föreskrift i 23 §,

eller vägrar kontrolltjänsteman eller den, hvilken äger anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning, tillträde till rum eller byggnad, där undersökning må ske,

straffes, därest han icke är förfallen till ansvar enligt 38 §, med böter från och med femtio till och med ettusen kronor.

Öfverträdes föreskrift i 18 § 3 mom., skall krossningsredskapen, och öfverträdes 19 eller 20 §, skall olagligen upplagdt gods dömas förbrutet, äfven om tillverkaren ej är ägare däraf.

40 §.

Den, som i *skattefritt bryggeri* tillsätter jäst till vört af högre extrakthalt än sex procent, eller efter jästens tillsättande bereder vörten högre extrakthalt än sex procent,

eller på annat sätt bereder maltdryck, som ej må i bryggeriet tillverkas,

straffes med böter från och med tvåhundra till och med tvåtusen kronor eller fängelse från och med en månad till och med ett år.

Den sakfällde gälde ock, på sätt i 36 § sägs, den skatt, han undandragit statsverket.

41 §.

Den, som i *skattefritt bryggeri* öfverträder förbud i 27 § eller 28 § 2 eller 3 mom., eller underlåter att ordentligt föra bryggjournal, eller vägrar kontrolltjänsteman tillgång till bryggjournalen eller att taga prof af vört eller maltdryck i bryggeriet,

eller vägrar kontrolltjänsteman eller den, hvilken äger anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning, tillträde till rum eller byggnad, där undersökning må ske,

eller underlåter att ställa sig till efterrättelse föreskrift i 31 §, straffes med böter från och med tjugufem till och med femhundra kronor.

Öfverträdes 28 § 2 mom., skall olagligen upplagdt gods dömas förbrutet, äfven om tillverkaren ej är ägare däraf.

42 §.

Uraktlåter tillverkare att ställa sig till efterrättelse något af hvad i denna förordning eller gällande ordningsstadga föreskrives eller de

föreskrifter i fråga om tillverkares åliggande, kontroll- och justeringsstyrelsen eller vederbörande kontrolltjänsteman i enlighet med denna förordning eller ordningsstadgan meddelar, straffes han, där ej särskildt ansvar är bestämdt, med böter från och med tjugu till och med tvåhundra kronor.

43 §.

Tillverkare ansvarar för förbrytelse, som med hans vetskap mot denna förordning begås af hans hustru, husfolk eller i hans arbete antagen person, liksom vore förbrytelsen af honom själf begången. Begagnar tillverkare ombud vid rörelsens utöfvande, ansvare ombudet jämte tillverkaren och lika med denne för sådan förbrytelse.

44 §.

Tillverkare, som åt kontrolltjänsteman, hvilken öfver hans bryggeri utöfvar tillsyn, såsom gäfva något gifver eller erbjuder, böte från och med tjugu till och med tvåhundra kronor. Kontrolltjänsteman, som gäfvan mottager, vare lika ansvar underkastad och miste därjämte befattningen.

45 §.

Den, som innehar eller innehaft befattning såsom kontrolltjänsteman, vare förbjudet att röja tillverkares yrkeshemlighet eller affärsförhållanden. Gör han detta och framgår ej af omständigheterna, att han om den hemlighet eller de affärsförhållanden erhållit kännedom å tid, då han dylik befattning ej innehaft, straffes med böter från och med femtio till och med ettusen kronor. Sker det för att göra skada eller begagnar han sig af berörda yrkeshemlighet eller affärsförhållanden till egen eller annans fördel, då må till fängelse dömas.

Har i nu omförmälda hänseenden genom kontrolltjänstemans åtgörande skada uppkommit, vare han ock skyldig den till fullo godtgöra.

46 §.

Allmän åklagare äger att anställa undersökning om förbrytelse mot denna förordning.

Skulle undersökning anställas mellan klockan sju eftermiddagen och klockan sex förmiddagen, men förbrytelse ej upptäckas, böte förrättningsmannen från och med fem till och med femtio kronor, där han ej haft giltig anledning till undersökningen.

47 §.

Allmän åklagare äger att i de fall, då krossningsredskap eller olagligen upplagdt gods jämlikt denna förordning äro att anse såsom förbrutna, därå verkställa beslag.

Beslag skall göras i två vittnens närvaro. Innehafvare af hvad i beslag tages eller, i hans frånvaro, hans ombud på stället eller någon af hans husfolk skall tillsägas om beslaget.

48 §.

Allmän åklagare åligger att åtala förbrytelse mot denna förordning. Finner kontrolltjänsteman öfverträdelse begången, som bör förandlea till åtal, anmäla han det för allmän åklagare.

49 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, skola, om tillgång till deras fulla gäldande brister, förvandlas enligt allmän strafflag.

50 §.

Då skatt jämte böter blifvit ådömd enligt denna förordning, må, där tillgång saknas till skatten eller någon del däraf, böterna ej kunna med penningar gäldas, utan skall den sakfällde i stället undergå motsvarande förvandlingsstraff.

51 §.

Böter, som enligt denna förordning ådömas, äfvensom värdet af redskap och gods, som ansetts förbrutna, tillfalle med en tredjedel kronan och med två tredjedelar åklagaren. Finnes särskild angifvare, tage han hälften af åklagarens andel. Sådan del tillkomme dock ej angifvare, då angifvelsen skett af föräldrar mot barn, barn mot föräldrar, makar eller syskon mot hvarandra, annan skyldeman mot den, hos hvilken han njuter kost eller underhåll, fosterbarn mot fosterföräldrar eller tjänare mot husbondefolk under den tid, de äro i tjänsten.

VI KAP.

Öfvergångsstadganden.

52 §.

Skulle vid bryggeri, som varit i gång inom tolf månader före utfärdandet af förordningen den 17 juni 1903 angående tillverkning och beskattning af maltdrycker, en eller flera af ofvan stadgade kontrollföreskrifter icke kunna tillämpas, skall på kontroll- och justeringsstyrelsens särskilda pröfning bero, huruvida det oaktadt tillverkning af malt-dryck vid sådant bryggeri får äga rum, samt hvilka kontrollåtgärder för sådant fall skola på tillverkarens bekostnad vidtagas.

53 §.

1. För skattepliktigt bryggeri, som varit i gång under kalenderåret 1906 och vid hvilket under tillverkningsåret 1906—1907 maltafverkningsen ej uppgår till etthundrafemtio kilogram i medeltal för hvarje helgfritt dygn af den tid, under hvilken tillståndsbevis vid bryggeriet varit gällande, må för tiden intill den 1 oktober 1912 det i 5 § föreskrifna minsta beloppet malt nedsättas till femtio kilogram. Skulle skattepliktig tillverkning i bryggeriet ligga nere under helt tillverkningsår eller maltafverkningsen under något tillverkningsår i medeltal uppgå till etthundrafemtio kilogram för hvarje helgfritt dygn af den tid, under hvilken malkrossning där varit tillåten, vare hvad sålunda stadgats ej vidare å bryggeriet tillämpligt.

2. När enligt 1 mom. skatt må erläggas för mindre belopp malt än det i 5 § bestämda, skall ock den i 13 § 2 och 5 mom. föreskrifna säkerhet därefter jämkas.

54 §.

Önskar tillverkare, som under tiden från och med den 1 oktober 1906 till och med den 28 februari 1907 bedrifvit tillverkning af malt-drycker i skattepliktigt bryggeri och därvid ej afverkat mera än ett-hundra kilogram malt i medeltal för hvarje helgfritt dygn af den tid,

hvarunder maltkrossning i bryggeriet varit tillåten, upphöra med tillverkningen, äge Kungl. Maj:t bevilja honom ersättning af statsmedel intill tvåtusen kronor för den utgift, han haft för anskaffande och uppsättande i bryggeriet af själfregistrerande våg, för inköp af maltkross, såvida denna inköpts med anledning af maltbeskattningens införande, samt för öfriga af beskattningens införande orsakade ändringar i bryggeriet. Till Kungl. Maj:t ställd ansökan om ersättnings erhållande skall före utgången af år 1907 ingifvas till Kungl. Maj:ts befallningshafvande i det län, där bryggeriet är beläget; skolande sökanden vid ansökningen foga de bevis, hvarmed han anser sig kunna styrka beloppet af ifrågavarande kostnader.

Skulle skattepliktig tillverkning, sedan ersättning, hvarom i denne § sägs, blifvit beviljad, komma att åter bedrifvas vid bryggeriet, äga detta ej att komma i åtnjutande af den i 53 § medgifna förmån.

Denna förordning träder i kraft den 1 oktober 1907, vid hvilken tid nådiga förordningen den 17 juni 1903 angående tillverkning och beskattning af maltdrycker med däri sedermera vidtagna ändringar upphör att vara gällande; dock att anmälan om tillämnad maltdryckstillverkning för det tillverkningsår, som tager sin början den 1 oktober 1907, skall ske i enlighet med denna förordning, att arvode till kontrollörer under tillverkningsåret 1907—1908 skall utgå i enlighet med bestämmelserna i förordningen af den 17 juni 1903 samt att intill utgången af år 1907 chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå äger fullgöra hvad enligt denna förordning åligger kontroll- och justeringsstyrelsen.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Kungl.
Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrådet å Stockholms
slott den 8 mars 1907.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern LINDMAN,
Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena TROLLE,
Statsråden: TINGSTEN,
ALBERT PETERSSON,
ALFRED PETERSSON,
HEDERSTIERNA,
DYRSSEN,
HAMMARSKJÖLD,
ROOS,
JUHLIN,
SWARTZ.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Swartz anförde härefter:
I skrifvelse den 12 maj 1906 har Riksdagen anhållit, bland annat,
om utarbetande och framläggande för Riksdagen af förslag till de
förändrade bestämmelser i förordningen den 17 juni 1903 angående
tillverkning och beskattning af maldrycker, som kunde betingas af
en förhöjning af nu gällande lägsta maltskattesats. I motiveringen
för denna anhållan anför Riksdagen, att det inflytande skattebeloppet
vid ett stort antal skattepliktiga bryggerier vore så ringa, att stats-
verkets kostnad för utövande af kontroll vid desamma icke blefve
betäckt, hvilket förhållande innebure en oegentlighet, som borde med

det snaraste rättas och torde detta lämpligen kunna ske på det sätt, att den lägsta skattesatsen höjdes. Det gäfves emellertid ett annat viktigt skäl för vidtagande af denna reform, nämligen att ifrågavarande låga skattesats visat sig i sin mån medverka till att neutralisera den själfbestämmanderätt i fråga om ordnandet af ölförsäljning, som kommunerna numera ägde, enär denna skattesats underlättade uppsättande af nya bryggerier, från hvilka försäljning till afhämtning af skattepliktiga maldrycker kunde äga rum. Riksdagen anför vidare siffror, utvisande att antalet småbryggerier, som drefve skattepliktig tillverkning af maldrycker, under de sista tillverkningsåren ganska afsevärdt ökats och att dessa bryggerier nästan undantagslöst tillhörde första skatteklassen. Uppkomsten af småbryggerier borde därför genom lämpliga bestämmelser inskränkas och äfven för vinnande af detta syfte vore den lägsta skattesatsens höjande en lämplig åtgärd.

Riksdagen framhåller vidare, att, då den höjning af den lägsta skattesatsen, för hvilken Riksdagen sålunda i princip uttalat sig, i viss mån komme att rubba den i gällande lagstiftning åsyftade likställigheten mellan skattepliktiga och skattefria bryggerier, vid frågans afgörande jämväl borde tagas i öfvervägande, huruvida icke till motverkande af sådan rubbning någon åtgärd borde vidtagas. Vidare blefve det nödvändigt öfverväga, huruvida icke hänsyn till de af skatteförhöjningen möjligen uppstående menliga återverkningarna på den mindre bryggeriindustrien kräfde, att öfvergången till den högre skattesatsen för redan bestående småbryggerier förmedlades genom vissa öfvergångsbestämmelser.

Enligt 2 § i gällande förordning om tillverkning och beskattning af maldrycker skall för malt, som i skattepliktigt bryggeri användes för tillverkning af maldryck, erläggas skatt med 12 öre för hvarje kilogram, dock att för hvarje bryggeri skatten för de första under tillverkningsåret afverkade 30,000 kilogrammen malt utgår med 2 öre, för de nästa 30,000 kilogrammen med 5 öre, för de nästa 40,000 kilogrammen med 7 öre, för de nästa 50,000 kilogrammen med 9 öre och för de nästa 50,000 kilogrammen med 11 öre för hvarje kilogram. Dessutom bestämmes i 5 §, att skatt skall erläggas för minst 70 kilogram malt i medeltal för hvarje helgfritt dygn af den tid, under hvilken malkrossning på grund af tillståndsbevis må äga rum.

Arfvide till kontrollör vid skattepliktigt bryggeri är i 25 § i samma förordning bestämdt till 3 kronor om dagen för tillsyn å ett bryggeri och en krona för hvarje ytterligare bryggeri, öfver hvilket kontrollören har tillsyn.

Af dessa bestämmelser följer, att där, såsom i de flesta fall är förhållandet, kontrollören har tillsyn endast öfver ett bryggeri, hans arfvode för hvarje vecka uppgår till 21 kronor och att således skatt bör inflyta med minst 3 kronor 50 öre för hvarje helgfritt dygn, om skatten skall räcka till att betäcka kontrollörskostnaden. Vid bryggeri, där skatten för allt det afverkade maltet utgår med 2 öre för kilogram, bör således i medeltal afverkas 175 kilogram om dagen. Såsom Riksdagen i sin skrifvelse anmärkt, är det emellertid ett rätt afsevärdt antal bryggerier, som ej uppnått nämnda medelafverkning, i följd hvaraf det af dessa bryggerier erlagda skattebeloppet understigit det arfvode, staten haft att utbetala åt kontrollören vid hvarje bryggeri. Antalet sådana bryggerier har under de tre tillverkningsår, under hvilka förordningen hittills varit gällande, varit resp. 60, 70 och 88, under det att hela antalet skattepliktiga bryggerier varit resp. 223, 228 och 239. Ökningen i antalet skattepliktiga småbryggerier, hvilkas skattebidrag ej räcka till att betala kontrollkostnaden, har uppstått dels genom tillkomst af nya bryggerier, i de flesta fall svagdricksbryggerier, som öfvergått till skattepliktiga för att kunna brygga julöl, svensköl och dylikt, dels därigenom att en del bryggerier nödgats minska sin tillverkning. Totalsumman af de belopp, som måst af statsmedel tillskjutas för täckande af ifrågavarande kontrollkostnader, uppgick för tillverkningsåren 1903—04, 1904—05 och 1905—06 till resp. 17,000, 21,000 och 32,000 kronor i runda tal.

Höjningen af den från de minsta bryggerierna utgående skatten kan ske på olika sätt men bör enligt min åsikt verkställas med en viss försiktighet. Genom enbar höjning af det i 5 § föreskrifna minimum, för hvilket skatt skall erläggas, komme skatteförhöjningen att utslutande drabba de mindre bryggerierna, hvilket ej vore rättvist. Bibehålles åter detta minimum oförändradt, skulle man för att ernå önskad resultat nödgas vidtaga en afsevärd höjning af den lägsta skattesatsen. Medelst en samtidig höjning af nämnda minimum och den lägsta skattesatsen kan man däremot vinna det dubbla mål, som eftersträfvast, nämligen att försvåra uppkomsten af nya småbryggerier samt att tillförsäkra statsverket en viss inkomst utöfver kontrollörskostnaden från hvarje skattepliktigt bryggeri. Jag anser mig på dessa grunder böra föreslå, att det minsta belopp malt, hvarför skatt i medeltal per dygn skall erläggas, bestämmes till 150 kilogram samt att skatten för de första 50,000 kilogram malt, som under tillverkningsåret afverkas vid hvarje bryggeri, bestämmes till 4 öre för kilogram. Äfven på detta sätt genomförd komme denna skatteförhöjning likväl

att få karaktär af en skatteförhöjning hufvudsakligen för de mindre bryggerierna. Ur synpunkten af en för samtliga bryggerier rättvis beskattning fordras därför, att hela den degressiva skatteskalen omläggas, hvilken omläggning jag föreslår genomförd sålunda, att nedsättning i skatten medgifves endast för de vid hvarje bryggeri under tillverkningsåret först afverkade 150,000 kilogrammen malt — i stället för 200,000 kilogram enligt nu gällande bestämmelser — samt att skattesatserna bestämmas för de första 50,000 kilogrammen, såsom jag nyss nämnt, till 4 öre för kilogram och för de två därpå följande 50,000-talen kilogram malt till resp. 7 och 10 öre för kilogram. För allt därutöfver afverkad malt skulle skatt utgöras efter den normala skattesatsen, 12 öre för kilogram.

Enligt dessa bestämmelser skulle vid hvarje skattepliktigt bryggeri erläggas skatt med minst 6 kronor om dagen, hvilket belopp lämnar staten en behållning af 2 kronor 50 öre för hvarje helgfri dag utöfver det vanliga kontrollörsarfvodet. Denna beskattning synes äfven vara tillräckligt afsevärd för att hindra uppkomsten af nya småbryggerier. Skulle detta visa sig icke vara förhållandet, torde framdeles en ny förhöjning kunna vidtagas.

Den föreslagna förhöjningen af de lägsta skattesatserna skulle verka följande ökning i det nu utgående skattebeloppet för år räknadt, nämligen för bryggerier med mindre än 30,000 kilogram årsafverkning och en medelafverkning af 150 kilogram om dygnet en fördubbling af skatten; för bryggerier med 30,000—50,000 kilogram årsafverkning omkring 500 kronor; för bryggerier med 60,000—100,000 kilogram årsafverkning 600 kronor samt för bryggerier, hvilkas årsafverkning ligger mellan 100,000 och 200,000 kilogram med belopp mellan 700 och 1,600 kronor. För alla bryggerier med större årsafverkning än 200,000 kilogram malt blefve ökningen i den årliga skatteafgiften konstant 1,600 kronor. Genom att beräkna, med hvilket belopp skatten drabbar en viss kvantitet af den tillverkade varan, t. ex. en så kallad halfbutelj lageröl, får man ock ett medel att bedöma skatteskalans verkningar. Om man då utgår från det vanliga antagandet, att till en hektoliter lageröl åtgå 25 kilogram malt eller med andra ord att af ett kilogram malt erhålles 12 halfbuteljer lageröl, finner man, att för bryggerier med intill 50,000 kilogram årsafverkning skatten endast blir ett tredjedels öre för en halfbutelj; vid ungefär 110,000 kilogram årsafverkning blir den ett halft öre, vid 250,000 kilogram årsafverkning tre fjärdedels öre och vid 1,000,000 kilogram årsafverkning 0,94 öre; därefter stiger skatten helt sakta, men skulle aldrig nå upp till fullt

ett öre för en halfbutelj. Besinnar man härvid, att vid maltskattens införande ölpriserna i allmänhet höjdes med ett öre för halfbutelj samt att priset naturligtvis alltjämt kommer att bero på den skatt, som drabbar de största bryggerierna, torde man kunna medgifva, att de mindre bryggerierna, äfven efter införande af den nu föreslagna skatteskalan, skulle komma i åtnjutande af en synnerligen afsevärd skattelindring.

Den beräkning, hvarpå nu gjorda jämförelse grundar sig, förutsätter, att äfven de minsta bryggerierna under den tid, de äro i verksamhet, verkligen afverka 150 kilogram malt i medeltal för hvarje helgfritt dygn. Emellertid visa tillgängliga statistiska siffror för tillverkningsåret 1905—1906, att 89 bryggerier hade en medelafverkning, som var lägre än 150 kilogram, samt att 20 af dessa ej nådde till 70 kilogram medelafverkning och 9 ej ens till 50 kilogram medelafverkning. Billigheten fordrar därför, att, på sätt i Riksdagens förevarande skrifvelse jämväl framhållits, dessa mindre tillverkare, som redan ordnat sig för skattepliktig tillverkning, erhålla någon öfvergångstid, under hvilken de kunna hinna öka sin afsättning och därmed äfven sin tillverkning. Eftergifterna under öfvergångstiden böra ej sträcka sig längre, än att staten från hvarje bryggeri erhåller ett skattebelopp, som åtminstone motsvarar kontrollörskostnaden vid bryggeriet, och då denna näppeligen torde kunna nedbringas till lägre belopp än 2 kronor om dagen, bör således den minsta maltafverkningen i medeltal för dag ej sättas lägre än 50 kilogram. Öfvergångstiden torde, i likhet med hvad som skedde vid maltskattens införande, lämpligen kunna äfven nu begränsas till fem år.

Under framhållande af de inskränkningar uti de skattepliktiga bryggeriernas rättigheter, som gjorts dels genom förordningen den 17 juni 1903 angående tillverkning och beskattning af maltdrycker, särskildt genom den svagdricksbryggerierna medgifna friheten från skatt, dels genom förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af vin och öl, genom hvilken förordning möjligheten för bryggerierna att afsätta sin tillverkning blifvit i hög grad begränsad, samt med åberopande af det förhållandet att staten i flera fall erkänt sin förpliktelse att, då den i ett allmänt intresse finner sig böra uppoffra enskild rätt, den äfven har att i ersättningsväg hålla dem skadeslösa, som sålunda blifvit lidande, har svenska bryggareföreningens styrelse i underdånig skrifvelse den 5 mars 1906 anhållit, det täcktes Kungl. Maj:t för Riksdagen framlägga förslag om inlösen med statsmedel af de bryggerier, hvilkas ägare inom viss stadgad tid därom gjorde anmälan.

Visserligen kan jag icke dela nämnda styrelses åsikt, att de inskränkingar i sin handlingsfrihet, bryggerierna genom de två anförda förordningarna blifvit underkastade, äro af den omfattande art, att de böra föranleda en inlösen genom statsverket af alla de bryggerier, hvilkas ägare kunde anse sig nödsakade att nedlägga sin rörelse, men jag medgifver, att i vissa fall anspråk på ersättning för en del kostnader icke lära kunna helt och hållet afvisas. Man kan nämligen antaga, att, därest redan år 1903 den lägsta skattesatsen bestämts till 4 öre för kilogram, åtskilliga af nu befintliga små bryggerier skulle hafva nedlagt sin tillverkning af skattepliktiga maltdrycker. Ägarne af dylika bryggerier synas mig därför ej sakna skäl för yrkande på någon ersättning för de kostnader, de fått vidkännas för bryggeriernas försättande i författningens enligt skick. De mest betydande af dessa kostnader hafva förorsakats af anskaffande och anbringande af själfregistrerande våg med tillbehör samt i vissa fall genom inköp af malkross. Priset för den minsta själfregistrerande vågen med tillbehör uppgår till 720 à 840 kronor samt för en liten malkross till 230 kronor, hvartill komma utgifterna för dessa redskaps uppsättande i bryggeriet och i många fall för åtskilliga ändringar därstädes, omedelbart föranledda af vågens uppsättande. Då dessa kostnader omöjligen kunna nu exakt beräknas, bör det eventuella ersättningsbeloppet begränsas till exempelvis högst 2,000 kronor för hvarje bryggeri, hvarjämte rättigheten att erhålla ersättning bör inskränkas till de för närvarande i verksamhet varande mindre bryggerierna, d. v. s. sådana, där maltafverkingen under den del af innevarande tillverkningsår, då bryggeriet på grund af meddeladt tillstånd varit i verksamhet, ej uppgått till mera än 100 kilogram i medeltal för dygnet. Med angifna begränsning skulle ungefär 50 bryggerier vara berättigade till ersättning, och äfven om alla dessa komme att begära och erhålla dylik med högsta beloppet, kunde statsverkets utgifter för ändamålet ej uppgå till mer än omkring 100,000 kronor för en gång, under det att med antagande af oförändrad konsumtion den ökade statsinkomsten genom den af mig föreslagna skatteförhöjningen kan beräknas till omkring 175,000 kronor om året.

Någon inlösen af dessa bryggeriers redskap i allmänhet anser jag mig icke hafva skäl att föreslå, enär det ju alltid står tillverkarnes öppet att efter upphörandet med skattepliktig tillverkning använda sina bryggerier till skattefri tillverkning. Å andra sidan anser jag det ej heller lämpligt för statsverket att öfvertaga de vågar och krossar, för hvilka ersättning komme att lämnas tillverkarnes, emedan kostnaderna för deras öfvertagande och realiserande sannolikt blifve så stora, att statsverket gjorde förlust därpå. För de automatiska vågarna

torde nämligen användning inom landet icke kunna vinnas i nämnevärld utsträckning, sedan alla bryggerier redan försett sig med sådana.

I sammanhang med nu föreslagna ändringar i 2 och 5 §§ och däraf föranledda öfvergångsbestämmelser i 53 och 54 §§ synes mig vara skäl att vidtaga några andra ändringar i förordningen, hvilka erfarenheten under den tid, förordningen hittills tillämpats, visat vara behöfliga och af hvilka en del påyrkats af chefen för finansdepartementets kontroll- och justeringsbyrå redan i ett år 1904 afgifvet memorial. Då därjämte åtskilliga ändringar föranledas af Riksdagens i förut omförmälda skrifvelse framställda begäran om en i viss mån förenklad kontroll, i hvilken fråga jag redan i annat sammanhang yttrat mig, har jag ansett lämpligast, att förslag till helt och hållet ny förordning angående tillverkning och beskattning af maltdrycker utarbetades.

Sedan departementschefen uppläst nämnda förslag, anförde departementschefen vidare:

Uti 1 § 3 mom. i nu gällande förordning angående tillverkning och beskattning af maltdrycker stadgas, att förordningen icke äger tillämpning å sådan tillverkning af maltinfusioner och maltextrakt, som äger rum antingen å apotek för medicinskt ändamål eller eljest under de villkor och den kontroll, Kungl. Maj:t för särskilda fall föreskrifver. Såsom af de förberedande arbetena för förordningen framgår, afses med detta stadgande att bereda ifrågavarande tillverkning skattefrihet. I det författningsförslag, som år 1881 afgafs af särskildt utsedde kommitterade, föreslogs nämligen utan motivering, att skattefri tillverkning af maltextrakt finge ske på apoteken, hvarefter 1891 års maltdryckskommitté, till hvars kunskap kommit, att inom riket funnes en fabrik, där tillverkning af maltextrakt idkades, föreslog skattefrihet äfven för denna tillverkning, och slutligen upptogs samma förslag i det år 1902 afgifna kommittéförslaget.

Vid den tid då nämnda förslag afgåfvos och äfven när nu gällande förordning utfärdades, användes det å apoteken och vid ett par fabriker inom riket tillverkade äfvensom det från utlandet importerade maltextraktet hufvudsakligen om ej uteslutande till medicinskt ändamål, men sedan dess hafva förhållandena väsentligen förändrats. Sedan maltdryckstillverkningen underkastats beskattning, och bryggerierna, äfven de skattefria, till följd däraf ställts under kontroll, hafva åtskilliga läskedrycksfabriker börjat att med begagnande af maltextrakt tillverka ett slags drycker, som säljas under olika namn, en del tydligen angifvande, att drycken är tillverkad af maltextrakt. Dessa drycker måste, oafsedt det namn tillverkaren åsätter dem, anses såsom maltdrycker;

en del af dem faller under definitionen å svagdricka, under det att andra torde hafva sådan maltstyrka, att de höra anses såsom beskattningsbara maltdrycker. Vid sådant förhållande kan det ej vara lämpligt att medgifva skattefrihet för det malt, som användes vid maltextraktfabriker, och därför har ifrågavarande moment omredigerats sålunda, att dylik skattefrihet endast skulle tillkomma den maltextrakttillverkning, som bedrivs å apotek för medicinskt ändamål. Beträffande maltextraktfabriker bör dock Kungl. Maj:t hafva rättighet att medgifva de undantag från förordningens kontrollföreskrifter, som i särskilda fall kunna vara behöfliga.

Skillnaden mellan skattefritt och skattepliktigt bryggeri består enligt de i förordningens 3 § intagna definitioner däruti, att vid skattefritt bryggeri under tillverkningsåret endast svagdricka får tillverkas, under det att vid skattepliktigt bryggeri maltdrycker af alla slag få framställas. I enlighet härmed skulle således icke vid ett bryggeri under samma tillverkningsår kunna under olika tider bedrivas dels skattepliktig dels skattefri tillverkning. Emellertid hafva några länsstyrelser tillämpat en friare tolkning af ifrågavarande bestämmelse, i det att de utfärdat tillståndsbevis för skattepliktig tillverkning i bryggeri, där under föregående del af samma tillverkningsår skattefri tillverkning bedrivits. Då från kontrollsynpunkt intet är att anmärka mot dylik öfvergång från skattefri till skattepliktig tillverkning, anser jag, att den omnämnda definitionen på skattefritt bryggeri i 3 § bör ändras sålunda, att orden »under tillverkningsåret» uteslutas. Samma ändring bör ock vidtagas i 2 § 2 mom. Däremot kan det ej medgifvas ett bryggeri att under tillverkningsåret öfvergå från skattepliktig till skattefri tillverkning, enär det med den lindriga tillsynen öfver de skattefria bryggerierna skulle blifva svårt att tillse, att icke skattepliktig tillverkning fortfarande i smyg bedrefves vid bryggeriet, och föreslår jag därför, att vid 26 §, som handlar om tillståndsbevis för tillverkning i skattefritt bryggeri, införes ett tillägg af innehåll, att dylikt bevis ej må utfärdas för tillverkning i bryggeri, där förut under tillverkningsåret skattepliktig tillverkning bedrivits.

I 4 § vidtog Riksdagen år 1905 på förslag af enskild motionär en ändring, hvarigenom användningen af sockerkulör blef medgifven äfven i skattepliktiga bryggerier. Det synes emellertid vara lämpligt att vidtaga ännu en ändring i denna §. Där angifves nämligen bland de råämnena, som må vid tillverkningen användas, i främsta rummet malt, men gifves icke någon närmare förklaring hvad med malt skall förstås. Ej heller den kommitté, hvilkens förslag ligger till grund för

förordningen, har yttrat sig därom, men denna kommitté har tydligen i likhet med föregående kommittéer utgått från den förutsättningen, att åtminstone vid de skattepliktiga bryggerierna endast *kornmalt* skulle användas. Samtliga af kommittéerna verkställda utbytesberäkningar äro grundade på detta antagande. Detsamma framgår af åtskilliga yttranden i betänkandena. Sålunda anför 1891 års kommitté såsom skäl att beräkna skatten efter maltets vikt: »Detta beräkningssätt underlättar således äfven användning af mindre viktig och värderik spannmål, hvilket är af betydelse för kornodlingen inom vissa delar af landet, då däremot en skatt, beräknad efter maltets mål, skulle föranleda tillverkaren att använda de mest fullviktiga utländska kornsorter». Inom bryggeriindustrien torde det allmänt anses såsom en förfalskning af varan att vid tillverkning af underjäst öl använda annat malt än kornmalt. I åtskilliga utländska maltskattelagar — Badens, Bayerns och Würtembergs — är ock uttryckligt förbud däremot intaget, och från de skattepliktiga bryggarnes sida här i landet har bestämd önskan uttalats, att malt i förordningen måtte definieras såsom kornmalt.

Det vore dock icke lämpligt att utan vidare föreskrifva, att i förordningen med malt alltid skall förstås kornmalt, enär i sådant fall äfven de skattefria bryggerierna blefve uttryckligen förbjudna att använda malt af annan spannmål, oaktadt det åtminstone i vissa delar af landet varit brukligt att äfven begagna rågmalt i dessa bryggerier. Det synes vara tillräckligt, att ordet malt i 4 § 1 mom. ändras till *kornmalt*, hvarigenom bestämmelsen kommer att uteslutande gälla de skattepliktiga bryggerierna.

Tillverkaren är enligt 6 § skyldig att, såvida han ej ställer säkerhet för skatten, före hvarje månads början till vederbörande landtränteri inbetala skatt för det belopp malt, som enligt hans före tillverkningens början gjorda anmälan kommer att krossas under näst påföljande månad. Då det ofta inträffar, att under en månad mindre vikt malt krossas, än hvad i nämnda anmälan beräknats, kommer således tillverkaren att få ett tillgodohafvande af för mycket inbetald skatt, hvilket öfverskott han borde få tillgodoräkna sig vid inbetalande af skatt för nästa månad, men häremot möter en svårighet däri, att det föreskrifna utdraget ur bryggjournalen, utvisande en månads afverkning, ej inkommer från kontrollören till länsstyrelsen förr än i början af följande månad. Detta skulle enklast afhjälpas genom en bestämmelse, att skatten skall inbetalas i början af hvarje månad i förskott för månaden, lämpligast inom samma tid, som är bestämd för den i 6 § 2 mom. omnämnda efterbetalningen af skatt, således senast å åttonde dagen. Genom en dylik ändring vinnes dels minskadt arbete för landtränterierna vid månadens slut, dels ock att skatt

för januari månad ej behöfde upptagas redan under december månad föregående år. Risken för statsverket att genom denna anordning gå förlustig skatt för tillverkningen under första veckan i månaden är synnerligen liten, då ju Kungl. Maj:ts befallningshafvande är skyldig att, om skatten ej betalas inom föreskrifven tid, återkalla tillståndsbeviset och låta utmäta skatten.

Beträffande organisationen af kontrollen öfver brännvins- och maldryckstillverkningarna skulle, enligt hvad jag redan i annat sammanhang anfört, i den mån det låter sig göra, samma personal användas för kontrollen öfver båda dessa tillverkningar. I det nu förevärande författningsförslagets 9 och 25 §§, som handla den förra om bryggerikontrollen och den senare om kontrollpersonalens arfvoden, hafva med anledning däraf intagits liknande bestämmelser som i 19 och 20 §§ i det af mig redan förut Kungl. Maj:ts pröfning underställda förslaget till förordning angående tillverkning af brännvin. Därigenom att i 25 § kontrollörsarfvodet föreslagits skola utgå med högst tre kronor om dagen har möjlighet beredts att nedbringa kostnaderna för kontrollen öfver de skattepliktiga bryggerierna.

12 § i nu gällande förordning angående tillverkning och beskattning af maldrycker innehåller föreskrift för Kungl. Maj:ts befallningshafvande att aflämna vissa uppgifter, hvilken föreskrift icke synes böra hafva sin plats i själfva förordningen utan lämpligare kunna meddelas genom en cirkulärskrifvelse. Ifrågavarande bestämmelse har därför icke medtagits i det föreliggande författningsförslaget.

Däremot har i förslagets 12 § intagits bestämmelse, huru tillverkare har att gå till väga för sökande af ändring i någon af öfverkontrollör meddelad föreskrift eller vidtagen åtgärd.

Beträffande 13 § föreslås förutom ett par ändringar i 2 och 5 mom., hvilka sammanhänga med de föreslagna nya skattesatserna, äfven ett tillägg i 1 mom., nämligen att tillverkaren vid anmälan skall uppgifva bryggeriets namn, hvilket synes så mycket lämpligare, som det i 23 § föreskrifves, att svagdrickskärnen skola vara stämplade med bryggeriets namn. Samma tillägg föreslås vid 26 § rörande de skattefria bryggerierna.

Vid 1905 års Riksdag föreslog en motionär sådan ändring i 15 §, att den tid, hvarunder malkrossning vid bryggeri finge vara inställd utan påföljd för tillverkaren, skulle utsträckas från fem till tio dygn, hvilket förslag af Riksdagen godkändes, hvarefter Kungl. Maj:t utfärdat kungörelse om ändringen. Af denna ändring har följden blifvit, att en tillverkare, som ämnar nedlägga tillverkningen för någon tid, kan dröja med anmälningen därom så länge, att kontrollören får kvargå i tjänst och uppbära arfvode för tio dagar efter den, då malkrossningen faktiskt

upphörde. För att undvika denna oegentlighet, har 15 § omredigerats sålunda, att tillverkares skyldighet att betala kontrollörsarfvodet skall inträda, såvida malkrossning ej företages inom tre dygn efter det, då enligt tillståndsbevis densamma må taga sin början, eller varit inställt under mer än tre dygn omedelbart före den tid, då tillståndsbeviset upphör att gälla. Det medgifna uppehållet bör vara detsamma vid tillverkningens början och slut och synes lämpligen kunna bestämmas till tre dygn, eftersom anmälan om tillverkningens avslutande skall ske inom denna tid.

Erfarenheten har emellertid visat, att 15 § jämväl i annat hänseende behöfver i viss mån förtydligas, enär försök gjorts att vid bestämmandet af den tid, hvarunder uppehåll i malkrossning må äga rum utan den i §:n omförmälda påföljd för tillverkaren, få såsom krossning räkna krossning af brändt malt eller af en helt obetydlig kvantitet annat malt, i hvilket senare fall krossningen af det för en brygd afsedda maltet företagits i flera repriser. För att förekomma dylika anordningar, hvilka synas ej böra medgifvas, har ett tillägg föreslagits till 15 §.

På några ställen i förordningen användes det obestämda uttrycket »bryggeri eller tillhörande lägenheter», tydligen till följd af svårigheten att på tillfyllestgörande sätt definiera, hvilka lägenheter skola anses tillhöra bryggeriet. Det är hufvudsakligen i ett afseende detta allmänt hållna uttryck vållat olägenhet nämligen vid afgörande af frågan, huruvida ett påträffadt parti maldryck, som innehållit sackarin, förvarats i en till bryggeriet hörande lägenhet eller icke; det har ock i några fall visat sig, att domstolarna i denna fråga haft annan åsikt än kontrollpersonalen. För att åtminstone beträffande de skattepliktiga bryggerierna vinna full tydlighet härutinnan, har i 20 § införts en hänvisning till i 16 § föreskrifna ritning och beskrifning, hvilka skola upptaga samtliga till bryggeriet hörande lägenheter.

Uti Kungl. Maj:ts proposition till 1903 års Riksdag angående beskattning af maldrycker var 20 § 4 mom. så formuleradt, att i skattepliktigt bryggeri eller tillhörande lägenheter ej skulle få finnas stärkelse, socker, sackarin eller annat, som kunde användas i stället för malt. Riksdagen ansåg emellertid, att då åtskilliga bryggerier tillverkade, utom maldrycker, äfven läskedrycker, stadgandet, att i bryggeri ej finge finnas, bland annat, socker, vore hinderligt för tillverkningen af läskedrycker, hvartill socker måste användas, och med anledning häraf beslöt Riksdagen, att ordet »socker» skulle borttagas i uppräknningen af de ämnen, hvilka icke finge finnas i bryggeri eller tillhörande lägenheter. Härvid torde emellertid hafva blifvit förbisedt,

att denna formella ändring af stadgandets lydelse icke innebar någon ändring i sak, emedan socker inrymmes i tillägget »annat, som kan vid tillverkning af maltdryck användas i stället för malt». Med hänsyn till motiverna för den af Riksdagen företagna ändringen infördes i 3 § af ordningsstadgan för maltdrycksbryggerierna en bestämmelse, att vid bryggeri, där tillverkning af läskedrycker bedrefves, det för denna tillverkning behöfliga sockret under vissa villkor finge förvaras i bryggeriet. Denna bestämmelse synes emellertid vara af den vikt, att den bör hafva sin plats i själfva förordningen, och har därför ifrågavarande mom. af 20 § omredigerats i sådant syfte.

I 23 och 31 §§ stadgas, att kärl, hvarpå svagdricka utlämnas från bryggeri, skola vara stämplade med såväl bryggeriets namn som ordet »svagdricka». Denna bestämmelse har medfört stora praktiska olägenheter, emedan många bryggerier hafva särdeles långa namn; särskildt är det nästan omöjligt att få en dylik stämpel tydlig, när den anbringas på en kork. Det är därför önskligt, att i stället för bryggeriets namn finge användas en såsom ursprungsbeteckning lämplig förkortning däraf eller ock bryggeriets inregistrerade varumärke. Förkortning af namnet synes dock ej böra få användas, med mindre den godkänts af vederbörande öfverkontrollör.

Det i 27 § 1 mom. af gällande förordning intagna förbudet för den, som i skattefritt bryggeri utöfvar tillverkning, att där idka handel med andra maltdrycker än svagdricka är numera öfverflödigt, sedan i förordningen den 9 juni 1905 angående försäljning af vin och öl stadgats, att tillstånd till dylik försäljning ej får meddelas den, som utöfvar tillverkning i skattefritt bryggeri, dock med rättighet för honom att, därest han tillika bedrifver tillverkning i skattepliktigt bryggeri, vid detta sistnämnda försälja där tillverkade maltdrycker. Denna bestämmelse i försäljningsförordningen bör dock kompletteras med en motsvarande i tillverkningsförordningen, nämligen att tillståndsbevis för tillverkning i skattefritt bryggeri ej får utfärdas för den, som har tillstånd till försäljning af vin eller öl, hvarom bestämmelse införts i 26 § 2 mom.

I propositionen till 1903 års Riksdag lydde 28 § 2 mom.: »I skattefritt bryggeri må vid tillverkning af svagdricka ej användas sackarin, och må sådant ej finnas i dylikt bryggeri». Bevillningsutskottet, som ansåg, att ej heller för skattefria bryggerier användning af maltsurrogat borde vara tillåten, dels af det skäl, att ett sådant medgifvande utan tvifvel i många fall skulle medföra, att en sämre vara komme att tillverkas, dels äfven därför, att alla tillverkare af svagdricka borde vara likställda i hvad anginge själfva tillverkningen, vare sig svagdrickat tillverkades

i skattefritt eller skattepliktigt bryggeri, föreslog förbud att i skattefritt bryggeri förvara stärkelse, socker, sackarin eller annat, som kunde vid tillverkning af svagdricka användas i stället för malt, med undantag blott för sockerkulör. Riksdagen uteslöt emellertid äfven ur denna § ordet »socker», hvilket har tolkats såsom ett medgifvande, ej endast att socker finge finnas i bryggeriet för att användas vid läskedrycks-tillverkning, utan äfven att socker finge användas vid tillverkning af svagdricka. Angående bestämmelserna i denna § hafva framställningar gjorts dels i en från några svagdricksbryggare i Jämtland i december 1904 till finansdepartementet inkommen underdånig skrift dels i en af Sveriges svagdricksbryggareförening vid årsmöte den 19 och 20 januari 1905 fattad resolution, dels ock i två af nämnda förening och dess styrelse den 26 januari och 20 mars 1906 till chefen för nämnda departement aflåtna skrivelser, hvarjämte äfven styrelsen för svenska bryggareföreningen i en skrivelse den 30 januari 1906 behandlat samma ämne. I de två förstnämnda skrivelserna uttalas bland annat önskan, att vid tillverkning af svagdricka i skattefritt bryggeri sackarin måtte få användas, åtminstone så länge dess användning till andra mat- och dryckesvaror ej är i lag förbjuden, men har svagdricksbryggareföreningen i senare skrivelse uttalat en annan åsikt rörande sackarinfrågan. Från den vid frågans behandling i Riksdagen framhållna likställighetsprincipen gjorde emellertid Riksdagen, såsom af det föregående framgår, ett väsentligt undantag beträffande användningen af socker, till följd hvaraf de skattepliktiga bryggerier, som bedriva tillverkning af svagdricka i någon större skala, onekligen kommit i en ogynnsam ställning i förhållande till de skattefria. Svenska bryggareföreningens styrelse hemställer ock i sin berörda skrivelse, under åberopande af nämnda likställighetsprincip, att det måtte förbjudas äfven de skattefria bryggerierna att vid tillverkningen af svagdricka använda socker. Med afseende på den skattelindring, som, enligt hvad jag förut visat, åtnjutes af de mindre och medelstora skattepliktiga bryggerierna, finner jag det emellertid ej vara nödvändigt att neka de skattefria bryggerierna den förmån, som kan ligga i användningen af socker, oaktadt samma förmån af hänsyn till skatteförhållandena ej kan medgifvas de skattepliktiga bryggerierna. Att medgifva användningen af sackarin vid tillverkning af svagdricka kan däremot icke komma i fråga, i synnerhet som i förordningen angående försäljning af tillagade, alkoholfria drycker samt svagdricka intagits förbud mot försäljning af sackarinhaltigt svagdricka. Användningen af andra malt-

surrogater än socker torde endast sällan förekomma i skattefria bryggerier, åtminstone icke i sådan skala, att förbud däremot kan vara behöfligt. Med anledning häraf har jag föreslagit en sådan formulering af 28 § 2 mom., att surrogatförbudet endast skulle komma att gälla sackarin och liknande sötämnen.

Uti ordningsstadgan för maltdrycksbryggerierna har, i 37 § 1 mom., intagits en bestämmelse, att vört icke må i skattefritt bryggeri beredas för annat ändamål än tillverkning af svagdricka i bryggeriet, hvarmed i främsta rummet afsetts att förekomma, att vört från ett skattefritt bryggeri öfverföres till ett skattepliktigt och sammanblandas med där tillverkad starkare vört. Denna bestämmelse synes vara af sådan art, att den bör förekomma i själfva tillverkningsförordningen, där den nu föreslagits såsom ett tredje mom. i 28 §.

Svagdricksbryggareföreningen uttalar i sin förut omnämnda resolution, att, då kontrollen öfver de skattefria bryggerierna, sådan den nu vore ordnad, medförde en kännbar förlust för statsverket, den borde ordnas på sådant sätt, att densamma öfverlämnades åt de vid de skattepliktiga bryggerierna anställda kontrollörerna, där sådana funnes, och på andra platser till ortens kronobetjäning. Påståendet om statsverkets förlust på kontrollen öfver de skattefria bryggerierna är alldeles riktigt. Under år 1904 uppgingo de skattefria bryggeriernas bidrag till kontrollkostnaden till 64,218 kronor, under det att tillsyningsmännens arfvoden belöpte sig till 196,318 kronor. Statsverkets utgift för tillsynen öfver de skattefria bryggerierna uppgick alltså till omkring 132,000 kronor. År 1905 ställde sig motsvarande siffror på följande sätt: bryggeriernas bidrag 58,986 kronor, tillsyningsmännens arfvoden 181,434 kronor och statsverkets utgift något mera än 122,000 kronor.

I propositionen till 1903 års Riksdag beräknades, att statsverkets kostnad för tillsynen öfver de skattefria bryggerierna skulle komma att uppgå till ungefär 50,000 kronor samt att bryggerierna själfva skulle bidra med ungefär samma belopp. Att emellertid kostnaderna så betydligt, som nyss anförda siffror gifva vid handen, öfverstigit beräkningarna, beror i främsta rummet därpå, att ifrågakvarande bryggeriers antal befanns vara ungefär dubbelt så stort, som man förut haft anledning antaga. Men därtill bidrager ock en annan omständighet, nämligen att en stor del af dessa bryggerier uttagit tillståndsbevis för större delen af året, om ej hela året, men detta oaktadt afverka ytterst obetydliga belopp malt; de göra små brygder med långa mellantider, men under hela tiden måste tillsyningsman finnas förordnad.

För att nå det ursprungliga målet, nämligen att inskränka stats-

verkets kostnader för ifrågavarande kontroll till ungefär samma belopp som tillverkarnes egna bidrag, torde det därför vara nödvändigt att bestämma nya grunder för beräkandet af dessa bidrag. Nu gällande bestämmelser härom återfinnas i förordningens 32 §, där det stadgas i 1 mom., att tillverkaren skall erlägga en afgift af ett halft öre för hvarje kilogram afverkad malt, samt i 2 mom., att, om under två på hvarandra följande kalenderveckor eller längre tid brygd ej äger rum, tillverkaren skall erlägga en afgift af 5 kronor för hvarje vecka, hvarunder tillverkningen sålunda varit inställd. Det senare stadgandet kringgås dock understundom på sådant sätt, att tillverkaren vid slutet af andra veckan inmäskar en helt obetydlig kvantitet, några få kilogram, malt, så att han kan anses hafva verkställt en brygd.

Arfvodena åt tillsyningsmännen utgå numera i allmänhet med 15 kronor i månaden. Vill man nu, att tillverkaren skall bidraga med hälften häraf, är det enklast att bestämma hans bidrag till 30 öre för hvarje helgfri dag under den tid, tillståndsbeviset gäller, ty då kommer han att, under antagande af 25 helgfria dygn i månaden, erlägga 7 kronor 50 öre i månaden. Denna afgift bör dock ej bestämmas lika för alla bryggerier, oafsedt deras storlek, utan såsom ett minimum, med skyldighet för bryggerier, som i medeltal afverka mera än 60 kilogram om dygnet, att för det öfverskjutande maltet erlägga ett halft öre för kilogram. Med en på detta sätt bestämd afgift kommer det att ligga i tillverkarens intresse att ej anmäla sig till erhållande af tillståndsbevis under andra tider af året, än då han har någorlunda betydande afsättning för sin tillverkning, äfvensom att i god tid anmäla, när han ämnar afsluta tillverkningen.

Bestämmelserna i 34 §, huru tillverkare i skattefritt bryggeri skall anmäla tillverkningens afslutande, hafva visat sig i viss mån olämpliga, enär det kan dröja rätt länge, innan på detta sätt samtliga vederbörande få del af anmälan. Det synes vara enklare, att tillverkaren får göra anmälan hos den vid bryggeriet anställde tillsyningsmannen eller, om sådan ej finnes, hos öfverkontrollören. Tillvägagångssättet skulle sålunda blifva detsamma som vid skattepliktiga bryggerier.

För olaglig tillverkning af maltdrycker yrkesmässigt eller eljest i större omfattning är enligt nu gällande förordnings 35 § 2 mom., hvilket motsvaras af 36 § 2 mom. i förslaget, straffet böter eller fängelse, men dessutom skall den sakfällde gälda skatt för visst belopp malt, minst 2,100 kilogram, hvilket belopp motsvarar 30 dagars afverkning af den i 5 § omförmälda minsta vikt malt eller 70 kilogram. Om nu

denna sistnämnda vikt höjes till 150 kilogram, bör ock den i sagda mom. förekommande maltvikten höjas i motsvarande grad till 4,500 kilogram.

I samma mom. förekom i propositionen till 1903 års Riksdag ett tryckfel, i det att där talades om malt i krossadt tillstånd i stället för okrossadt. Detta tryckfel, som ej iaktogs vid ärendets behandling hos Riksdagen, har nu rättats.

54 § i förslaget innehåller närmare bestämmelser angående de villkor och förutsättningar, hvarunder tillverkare vid skattepliktigt bryggeri må erhålla af mig föreslagen ersättning, därest han önskar upphöra med tillverkningen. Till förhindrande däraf att genom tillverknings påbörjande, efter det ifrågavarande förslag blifvit allmänt känt, eller genom annat förfarande ersättning i oberättigade fall skulle komma att utgifvas, har rättigheten att erhålla ersättning begränsats till sådan tillverkare, som under tiden från och med den 1 oktober 1906 till och med den 28 februari innevarande år eller under någon del af denna tid bedrifvit tillverkning af maldrycker i skattepliktigt bryggeri i den mindre omfattning, hvarom här är fråga.

Bestämmelsen om de förändrade skattesatserna och flertalet öfriga föreslagna ändringar böra, om de godkännas af Riksdagen, träda i kraft redan vid början af tillverkningsåret 1907—08. Däremot är det lämpligt, att de nya bestämmelserna om kontrollörers förordnande och distriktsindelningen blifva gällande samtidigt med motsvarande bestämmelser rörande brännvinskontrollen, hvilka, såsom jag förut föreslagit, skulle första gången tillämpas vid utseendet af kontrollörer för tillverkningsåret 1908—1909. Detta vinnes genom ett stadgande, att förordningen skall tillämpas från och med den 1 oktober 1907, ty vid den tidpunkten äro kontrollörer redan utsedda för tillverkningsåret 1907—1908. Undantag måste dock göras för bestämmelsen angående kontrollörernas arfvoden, hvilka under tillverkningsåret 1907—1908 måste utgå enligt nu gällande förordning, enär enligt förslaget till omorganisation af kontrollen arfvodenas bestämmande på det närmaste sammanhänger med distriktsindelningen. Likaså måste föreskrift meddelas, att chefen för kontroll- och justeringsbyrån skall till den 1 januari 1908, då den föreslagna kontroll- och justeringsstyrelsen skulle träda i verksamhet, utöfva de funktioner, som enligt förslaget skulle tillkomma nämnda styrelse.

Äfvenså bör med hänsyn särskildt till de förändrade skattesatserna anmälan om tillämnad maldryckstillverkning, afseende tiden från och med den 1 oktober 1907, ske i enlighet med de härutinnan föreslagna nya bestämmelserna.

Åberopande hvad jag nu anført, hemställer jag i underdånighet, att Kungl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att antaga förenämnda af mig upplästa förslag till förordning angående tillverkning och beskattning af maltdrycker.

Hvad föredragande departementschefen sålunda hemställt, däri statsrådets öfriga ledamöter instämde, behagade Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
A. W. Cygnæus.
